

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 3. Duo Summi Pontifices Aaron & Petrus graues fuerunt peccatores: vt eorum magnitudo miseriarum, blandos eos redderet & misericordes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

inducit, datus ei rationem cur tanta illis cele-
sti misericordis consolaretur: & tam ipse Saluator
anferam qui neci voluntatem dicitur. paucis
vaporate, si quando illa fuerit prauitatus. Por-
ro iam ego Christianus, optime iambutus & edo-
ctus, nullam possum allegare ignorantiam, pra-
eceptis à Christo mille misericordis: vnde me
non solent Ninuitarum exemplum, nec aliorum
saluum peccatorum: etenim ex ore habeo Christi
seruum Dni voluntatem transgredientem, cum
illam probe noueris, seueritissime fore castigandam,
& ut fallor omnem in mihi fiduciam tollit A-
postolus, his verbis: impossibile est eos, quiemel
sunt illuminati gustauerunt essent donum ead. se,
& peritiam facti sunt: peritiam. Et. Et prolapsi
sunt, rursus renouari ad penitentiam. Verba sunt
haec quibus hereticis Nouatiani suos confirma-
uit auctores: Christianis baptizatis & relapsis
nulla in Deo, quia illos sustinet, esse penitentiam:
se quo prae dicitur cum iplo die Prodigii. Ut au-
tem ab hoc te liberet timore, ait D. Chryl. haec
inter omnes electos elegit columnam Petrum,
qui cum ita fuisset à Christo instructus, prae mo-
nitione, & iustitiam omnium in caena dona recep-
tiss, designatus ab iplo Domino ad maximam
regni sui dignitatem: promotus ut eius esset in
vno vniuerso vicarius, comitatus tamen deim-
de peccatorum adeo terrum, & eui dele, tam facilem
misericordis ab eo culpa: recepti indulgentiam. Ne
hic dicit (loquitur D. Chryl.) apponitur tibi D.
Furmo, quae erat seruum maxime iuueni voluntas
in Domino, ut tunc scilicet iuuenis: & tamen hic
peccati, & maximo peccato, respice ad quantum
suis confitetur, culmen peruenit. Et. Non tua
peccata peccata, quocumque enormia, co-
lunt hanc intacte, & illium, eximiam pra be-
re illi fiduciam: Neque: seruum seruo negotii
Dicit vna ancilla verba timuit: quid ergo: Oper-
tuit ad penitentiam illius, multos annos terret
Nequaquam, sed eadem nocte lapsus est, & creuit,
vniuerso & iustitiam accepit: egrotant & ad pro-
prium rursus sanitatem. Quam quantaque sunt la-
crynarum vni sermo non potest explicare: ipse au-
tem seruum exitu manserit ostendit: etiam post
cruciatum illum casum (nam nullam negationi par-
ticipium, iuram ad prorem honorem & euebis, te-
lesti primatum gubernationemque illi per un. uer-
sus vniuersi tradidit. Et si D. Petrus (addit D. Be-
n. de h. d.) post tam grauem laesum ad tantam rediit
vniuersam sanctitatis, qui de cetero desperet, si
tantam egredi voluerit à peccatis?

§. 3. Duo Summi Pontifices Aaron & Petrus
grates fuerunt peccatores: ut eorum ma-
gnitudo misericordiam, blandos eos redderet &
misericordes.

Secundam profero rationem huius peccati
D. Petr. ex D. Basil. a D. Aug. & D. Greg. c. a Ho. de
vi & consolationem habens, inquit D. Ba-
sil. a. Haec vna Domini maxima fuit misericor-
dia medicos nostris curandis infirmitatibus pre-
scribere homines peccatores quos D. Paulus e.
vocat. Sacerdotes infirmitatem habentes. Noliit de tem-
nos Angelis submittere. Nequaquam Angelis sub-
mitti Deum orbem terra. Non indicauit expediens in Eua-
ng. ut Angelus tanquam Pontifex praeslet Ecclesiae, d. Ho. 29.
nec alij ex choro Principatum essent Archiepis-
copi, Episcopi: vel alij de choro Angelorum vel
Archangelorum Sacerdotes essent, & Confessarij,
ad quos nobis confugiendum esset pro nostrorum
remedio & absolutione peccatorum: cum enim
ignorent ipsi quid sit infirmitas, nec passionibus
aut affectibus iustitiam carnalibus: à quibus
maximè & frequenter infestamur, atque ad pec-
catum excitamur nec vquam peccauerint, pu-
nitionem sunt Spiritus ab omni labe, & macula, praefati
praesertim carnalibus quod spediibus coru aduol-
uerunt peccatis carnis infame prostratum, quàm
se nauicabundos ostenderent quàm illis male
gerent nostra criminaliter nulla languent infir-
mitate, quàm asperè quotidie labentem exciperent?
Ea de causa decreuit Deus, inquit Apollonius,
ut sacerdotes supremi, medij & infirmi non
sint Angeli, sed homines infirmi, fragiles, similes
nobis, qui sciant, & experientiam asseant nostrae
naturae fragilitatem, passionum violentiam, ap-
petitus carnis furiosos, homines qui sentiant, &
eius grauitatem pondusque experiantur.

Singularis actus fuit misericordiae quia Deus
Moysem vagientem adhuc praeuenit: etenim cum
hiscella illa conclusus scripta & decurtus raptus Ru-
minis, ab aquis ereptus operà Principis filiae Moysi
Regis, illi compatiens, traderet nutritrici alen-
dus: ita Deus praordinauit ut propitiae matri ne-
traderet nutritrici, ignorante quod mater e-
ius esset: ut enim erant Egyptiae nationis alter-
ius, si pueru alicui ex illis committeret, illico ex-
deret eam & gravaret pueruli illius Hebraei mo-
rellis, quae vero patreter magis illas posset sustine-
re, mater erat propria, caro de carne eius, & os de
osibus eius, & eui aliquid de natura eius esset pro-
prium benignam blandamque illam redderet, ut nedum
modic-

AV

modeste sed etiam delectabiliter pueri perfecti importunas, frequentesque molestias. Hac nobiscum Deus vitæ misericordiam: cum enim pluribus in anima miseris opprimamur, quam infantes in corpore, nequaquam nos commisit, aut tradidit nutricibus Angelis, ut lacte nos S. S. Sacramentorum alerent, sed us qui nostræ sunt propriæ naturæ participes: *Homines infirmitatem habentes* (verba sunt Apolloli) *qui consolere possint eis, qui ignorant & errant: quoniam & ipsi circumdatis sunt infirmitate*: Quatenus ex his quæ in se sentiunt, non solum non offenduntur de peccatis, sed peccatoribus ex corde compatiuntur, & discant ex his quæ patiuntur, misereri. Ut autem hoc fieret ad amplius nostrorum solamen volens huic ministerio deputare homines, non illos elegit, qui impeccabiles essent, aut ab omni scelere immunes: quia ex eo ipso grauius forsitan indignarentur contra flagitiosos, se ipsos considerando, quod homines cum sint, nullum habeant peccatum, & iuxta propriam normam conscientie ceteros ad se accedentes metuerent. In eum hinc elegit, staturque, in supremos Sacerdotes, patres, & defensores peccatorum, peccatores, non tales quales, sed illos, quos pallus erat, diuina sic cuncta disponente providentia, labi non in minima peccata & quotidiana, sed in peccata reliquis enormiora. Summos illos binosque perpende Pontifices primicerios quos in Ecclesia sua collocavit, in statuta legis antiquæ, & nouæ legis Euangelicæ.

Sibi in peculium elegit Iudæos, illos de Ægypto eduxit: quia vero Sacerdotibus indigent, ut sequentes sint inter Deum & homines, elegit, & primum omnium designat Aaron, ut summus sit Pontifex, & ut veri tantum ac legitimi eius in Pontificatu censeantur successores, sibi illius & nepotes ex eadem tribu progeniti. Ad hunc effectum singularia operatus est prodigia: nempe ut virga Aaron inter ceteras floret, vnicuique tempore flores, fructusque produceret amygdalorum: terra sinum liantem aperiret, quo retractatus eius primatus, & contumaces potestati degluteret. Ceterum quis Aaron? Homo, qui Deo Doctore instructus, Dei promissione perpetuum possidens populi sui iure Sacerdotium, antequam illud exeret, commisit peccatum adeo sacrilegum ut vix committi possit magis execrabile: cum enim Moyses ascendisset in montem cum Deo familiaris actus, populus in seditionem versus, exclamauit, quod quandoquidem Moyses tandem non

reuersus motaretur, iam credendus esse mortuus, vel in aere disparuisset: quocirca ad Aaron fratrem Moysi recurrit, petitque sibi Deos fieri, quos adoraret: tantoque hoc tumultu, & seditione requisivit, ut Aaron timore percussus sibi que cavens, ne in eum tumultuari omnes insurgerent: (a) multis vitro citroque ventillis, ipse fornacem extruxerit, & vitulum illum toto orbe notissimum conlatis: ipse publica præconis voce populum inuitavit, diemque designavit colendæ festiuitatis, in qua vitulo diuini honores dedicarentur: ipse altare facile, gum edificavit, ipse vitulum extulerit in altum ab omnibus ut Deum adorandum. Audi S. Scrip. *Formauit aperit susurro*, & *fecit ex eis vitulum consensilem*. *Et & edificauit altare coram se & præconis voce clamauit, dicens: erui solimanum Domini est.* In Hebræo (ex lectura nostri Caiet.) legitur nomen: *tehonah festum tehonah*: adhibens vitulo nomen ineffabile Deoque proprium, scilicet: *tehonah*. Ecce quam insanabilem prouocauit, ut causa fuerit, quod Deus seuerus in populum animaduertit: clade viginti trium militum, aliisque calamitatibus vix toleranda. Quis huius delicti reus? Aaron principalis fuit: etiam quauis dum Moyses de monte descendisset, & iam de manibus proiecerat atque coniecerat tabulas legis, quas illi Deus dederat, extremum suum testificatus dolorem ac animi molestantiam, illi dare voluerit satisfactionem, & se à crimine excusare, commissi le notum non esse, sibi tantum sacrilegium non adscribendum, sed tumultuantis populi seditioni declaratum illi Moyses, tanti sceleris eum causam esse principalem: ipsumque esse qui populum in tam profundam demerferat abyssum impietatis. vnde sic eum interrogat: *Quid fecit tibi hoc populus, ut indueres super eum peccatum maximum?*

Et insuper ut hoc ita intelligeretur, aperit dicit hoc Spiritus S. *Percussit ergo Dominus populum pro reuolu vituli, quem fecerat Aaron.* Hæc interpretatur hic D. Aug. castigauit ergo Dominus populum ob peccatum vituli, quem Aaron constituerat. Domine caelorum, Aaron conlatis vitulum, ipse illum erexit, & proposuit adorandum, vitulum autem in populum seuerus vindex animaduertit idololatram, ipsum vero eris anctorum & præconem, nedum non punis noxium, sed in D. Aug. super statum illi summi Pontificatus dignitatem, ipse inquam, eiusque posteris? *Non dico: Et percussit Dominus populum propter vitulum quem fecerunt, sed quem fecit Aaron: & iuxta Tab.*

III.
Aaronis
lapsus ex-
ponitur
de vituli
erectione.

non est propositus Aaron: quin etiam illud, quod
de sacerdotibus eius, ante peccatum eius Deus proce-
perit. *Impium est. & iussit eum & filios eius
abire, & sic ordinati sunt in sacerdotio.* Quis
non tibi persuaderet, saltem à Deo reuocandum,
quod iam inchoauerat, quo Aaronem in sum-
mam Pontificem populi sui nominauerat? No-
minasti nulli eadem populo in Regem, inungi
precepisti per prophetam tuum Samuel, regni
debiti illi possessionem: quia verò defectus in
non respiciendo pro certo aliquo negotio vsque
ad diem illi præstitutum decreuisti de familia
eius regnum sepe trumque tollere, quod illi tra-
didisti: quomodo Aaroni, quem Pontificem
designasti, tanta te contumelia despicienti pro-
mulum non reuocasti summum illum creandi
Pontificem?

hæc propria peccata & infirmitates, quas in se
confiderabit, miser reddent illum & aliis mi-
sericordem, ne fastidium habeat, & abominetur
peccatores, nec à se indignos repellat desola-
tos, qui seipsum attentè vereque considerat &
agnoscit ceteris fuisse nequiores: *Vi condole-
re possit, iis qui ignorant & errant: quoniam &
ipse circumdatus est infirmitate.*

Hæc facta nouimus in summo Pontifice ve-
teris Ecclesiæ. Statuendus est supremus in noua
Pontifex tantò dignior & secutior, tantò po-
testate superior & eminentior, quanto hæc
veterem antecellit eminentia sublimitati. Pon-
tifex summus, Dei Vicarius, in quo princi-
pium sumunt, qui tales futuri sunt, ita vt
futurus non sit legitimus Pontifex, nisi ille
qui futurus est legitimus successor, & in eius
Cathedra sedens Pontifex, cuius manibus tra-
dantur clauis cæli, cum potestate aperienti &
claudendi plenaria: depositorium seu arca re-
missionis adeo vniuersalis, vt in ipso reperiant
illam habeantque peccatores. Quem ad hoc eli-
get? quem patrem Ecclesiæ præficiet, quam ille
suo sanguine ab omnibus scelerum emundaret
inquinamentis? numquid aliquis descendet de
cælo Seraphim ipso sole mundior? numquid è
deserto quondam educet Baptistam, qui co-
cessit erimulus, ne leui saltem fame aut peccati
venialis puluere contaminaretur? An à mortuis
Hieremiam sanctum & prophetam euocabit in
vtero matris suæ sanctificatum vt ipse statuarit
nequaquam, sed Petrum eligit virum adeo labi-
lem & inconstantem, vt non ad præsentiam to-
tius populi tumultuantis & seditiosi, vt Aaron,
sed ad simplicem blandamque vocem unius an-
cillæ ostiaris fragilis defecit, atq; in peccatum
lapsus sit tantò, quantum est negare Christum vt ex
magna nimis sua calamitate ac fragilitate discat
benignè misereri peccatoribus: *Vi condole-
re possit, iis qui ignorant & errant: quoniam &
ipse circumdatus est infirmitate.*

V I.
Petri ca-
sas multo
grauior.

241. O uedicia Dei abyssus multa, exclamat D.
Aug. ne fueris illa seruatatus, illa adorare tibi
suscipias; & adverte, quòd virum adeo debilem,
Nihil pulcherrimum, vt populi seditione perterriturus
Deo pro peccatum tam execrabile patrauerit, elegerit
in sum-
mam Pontificem, & supremum
in ma-
sacerdotem, vt principium sit summorum sa-
cerdotum
colocem populi sui, & nequaquam in poenam
tanti sacrilegii primam suam reuocauerit de-
terminationem, sed decreuit vt illi eiusque suc-
cessoribus particulae fiant vestes tunicae inte-
rioris & exterioris, mitra & sandalia, cuncta
plena mysteriis, omnibus in officio Pontificatus
sui ornati incedant, & singularia componant
vagina eorum consecrationi dedicata so-
lemnis. Quid hoc, Domine mi potentissime,
hinc ne talem alius Pontificem præponis? num-
quid tu ille, qui tantopere peccatum execraris,
vt exieris postmodum si quis electus fuerit vt
annulus digiti tui, & peccato videris illum in-
cumbas, de manu tua illum extraheres projecien-
das? Numquid cælo creaturam extrubasti quæ
nulla de manibus tuis egressa formosior, Luci-
ferum, quia superbus in te surrexit & tuam se-
dem thronique arroganter ambiuit? quomo-
do in illo cælo Ecclesiæ tuæ collocas virum,
qui in throno tuo & altari vitulum collocavit,
cui esse tuum, maestas tuæ & celsitudo tua ad-
ferretur eminentissima? numquid summus
sacerdos ille est, ad quem recurrendum est pec-
catoribus, vt ipse pro illis inter te & ipsos me-
diare intercedat? qualis sequester inter te &
ipsum poterit hic esse, ita tuo nomini iniuriosus?
cur quod non ille refugium est, ad cuius vim-
bram se recipere debent onerati & fatigati sce-
deribus? Vtique, quoniam ea de causa; quia
Hieron. Epist. de la Noxa. Tom. II.

H h i c u

istū quem librauit medium illi caput distindere voluit. Deinde, quid si iam accedat his, ter, imo centies per diem cum tali flagitio?

¶ VII. Ratio cur confirmetur in primatu Ecclesie. Ad hoc blanda disponit providentia Salvatoris, permittere lapsum eius ita miserandum, impudentē, ignominiosum, sic ut neget & ipsam Christum a quo præcedente nocte beneficia receperat in-fabilia, nec id semel fecisse sufficiebat, sed tertio repetit & confirmavit, idq; non longo temporis intervallo, sed paucis horis: adde non simplici negatione, sed superadditis iuramentis & periuriis, execrationibus & anathematis: vltimū nemine illi pugione pectori appposito petente, sed ad vocē viliſſimæ puellæ, & quorundam ministrorum scurrarū: non inopinato comprehensus, sed serio, & sæpe præmonitus paulo ante à Christo; & quidē addito iuramento: quatenus oculos suos in propriā conjiciens fragilitatē, turpesque crimes, peccatores ipse peccator nō exhorreat: nec peccata aliena quantūvis multa & graua, fallidius abominetur. Disertissima non sunt hic tacenda verba D. Aug. *Credenda erant*

D. Aug. *Petro clauis Ecclesie, imo credita sūt ei clauis regni caelorum: credenda & innumera populi malicia, quæ esset pro sua natura vitia, passionibus, culpis innotata atq; peccata, dicit ad eum Saluator. Ebbi dabo clauis regni caelorum &c. ut in clauibus fidelis sanctorū sententia esset eum deiſſimus dispensator. Erat enim ruerat hic Petrus paulo durior & sententia sua eius austeritatem irruentia ob Christi inuicturā serui Principis sacerdotum declarare auricula. Hic igitur tam durus atque ferus, si donum non peccandi à Domino fuisset adeptus, quæ uenia commissis populi donaretur? sed idcirco diuina prouidentia secretum uia temp. ruit, atque primus ueritatis primus ipse haberetur, ut rueret in peccatum, quo erga peccatores diuina sententiam proprii oculus inuitu temperaret.*

§. 4. Passus est Dominus cadere Petrum, ut Zelum eius mitigaret, & alios ad in mensurā metiretur, quā ipsi mensuram fuerat.

¶ IO. Querat Dominus, inquit D. Aug. zelum quo Petrus feruebat in his quæ ad ipsum spectabant: nec est pulvis tormentarius ita dispositus ut accendat, & in altum eruat turres, propugnacula, imo montes vnica scintilla illi incidente, ut Petrus erat ad feruorem bilemque dispositus aduersus eum qui Christo mali aliquid intemeret; omnia euerſurus, montes etiam altiotes. Dic quodam dum Christus de passione sua corā discipulis suis dixerat, prædicatque se manibus tra-

hendum inimicorum, à quibus ad mortem uolentorqueretur: Dicebat, quia oportebat eū multa pati à suis discipulis &c. tanto zelo feruens exaruit, ut se à Christo constanter opposuerit, dicendo: Domine, nequaquam hoc fiet, me iustificat: nam ubicumque ego fuerō, certō tibi persuade, qui tibi uel hilum tuæ ueluti laedere præsumas fore seminem: Absit à te Domine, non eris tibi hoc. Tunc dixit hoc animo & seruire, ut necessarium fuerit ad eum cohibendum, Christus illum tanta uoluntate corripere aspexit, quā uocaret illum & incepere ut lanam sibi que aduersum, uirumque in diuinis admodum idiotā & ignorantem. *Vade post me satana: scandalum ei mox non enim sapi ea quæ Dei sunt, sed quæ hominum.*

Quādo in cena Dominus reuelare uoluit quæ sibi essent euentura, nempe quod uix ex discipulis cum esset traditurus, quatenus pateret ipsum Deum esse, omnia futura nosse, nec mortem sibi esse sibi inuoluntaria, sed sapientia diuina disposita, tantū dixit: *Amen dico uobis quia uiam uobis ostendam: non enim est non illum quis esset nominatum. An euidentiā nō pateſceret, quod omnia nosset, si proprio signaret nomine proditorum eum meluit nominare, respondit D. Chrys. quæ aliter tibi D. Petrus qui si sciuisset quis esset, eū deus tibus scilicet dilapſisset: & quamuis corruſus inquireret ut hunc sciret, atque D. Ioan. ut sequestrum statueret, qui à Christo peruenſaretur: quidem illum D. Ioan. reuelat, ille tamen uolentem inimicū illi: caelestem illū, quasi exaruit, quā raptus in pectus recubuit Saluatoris, ut uerbum aliquod D. Petr. manifestaret. Omnibus in propatulo est quid fecerit eū Dns à Iuda in uolentem: eū enim arma illius adeo laſca effe, & militū armis ac ministrorū gladiis & fustibus inæqualia, illa tamen produxit, & Pontificis seruo auriculā præſeſcit impeterit. Imo etiam post lapsum, iam erectus, & officio sanctus summi Pontificis eundem celum manifeste declarat.*

Dominus illi de caelo linteam demisit pleni omnigenis & immundis animalibus, colubris, serpentibus, draconibus, uolucibus, uocem sibi præcipientem: *Petro, occide, & manduca.* Quæ declarabat illi se mittere ad eum Gentiles, peccatores, abominabiles, infideles, adulteros, homicidas, periuros, Dei iuratores, & carnales, ut eorū uita sua peruerſa necaret, & corpori suo mystice Eccl. incorporaret, ut illos Spir. S. uiuificeret: hinc etiam est qui uitam huic corpori subministrat. Eo modo quo tu occisam perdissem, uel artem comedens illum in te incorporas, ita ut perditā uita irrationali, quā uiuebat, tibi incorporas.